

Obravnava okužb v domovih za starejše

Mag. Sergeja Gregorčič, dr. med.

PODIPLOMSKI TEČAJ PROTIMIKROBNEGA ZDRAVLJENJA 2024

Demografski podatki v SLO

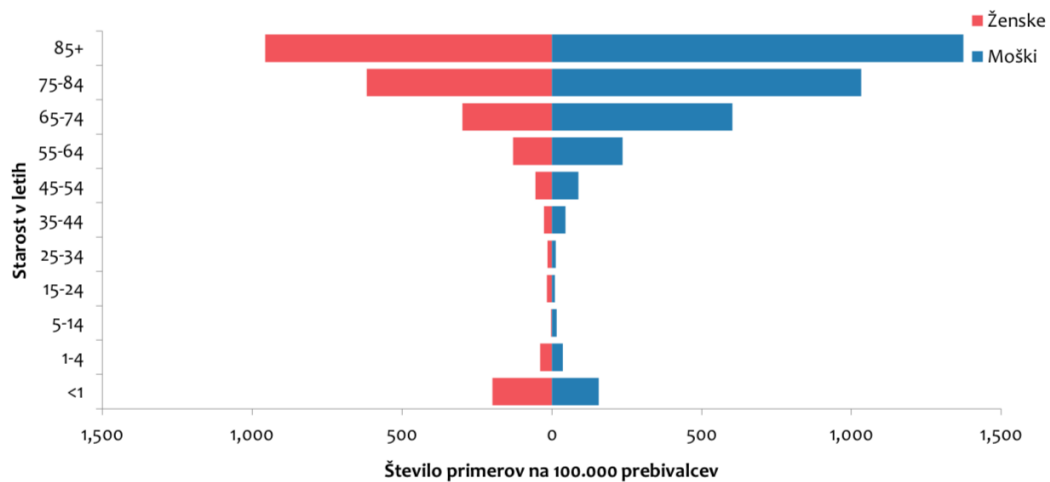
Leta 2023

Število prebivalcev 2.116.972

Število prebivalcev nad 65 let 453.708
(21,4%)

Število mest v DSO 19.714 (4,4%)

Slika 1: Število prvih primerov invazivnih okužb z bakterijami, ki jih spremljamo v EARS-Net* na 100.000 prebivalcev po starosti in spolu, Slovenija, 2021

*Escherichia coli, *Klebsiella pneumoniae*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Acinetobacter spp.*, *Staphylococcus aureus*, *Enterococcus faecalis*, *Enterococcus faecium* in *Streptococcus pneumoniae*.

STAROST

Imunosenesenca

Zmanjšanja pomičnost

Malnutricija

Komorbidnosti

Spremenjena FD/FK

Polifarmacija..

POZNAVANJE VAROVANCA

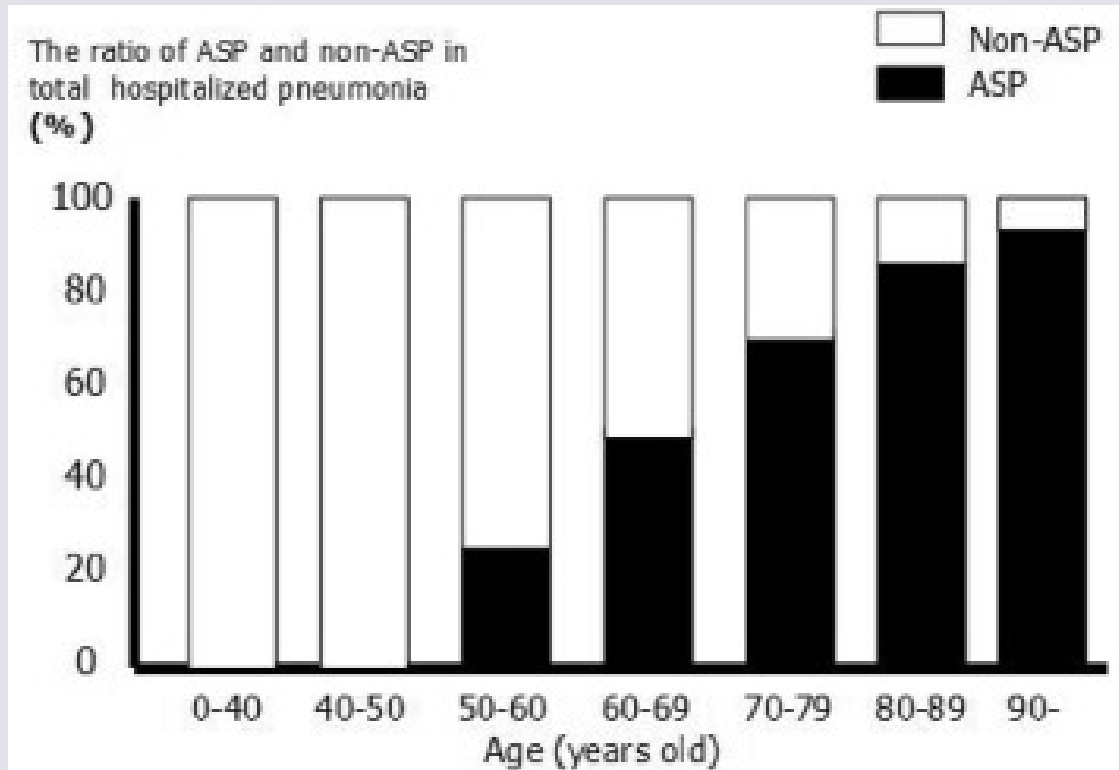
Prepoznava okužbe

Neznačilna klinična slika

Omejena diagnostika

ASPIRACIJSKA PLJUČNICA =

vnetne spremembe na pljučih + aspiracija in/ali dejavniki
za disfagijo

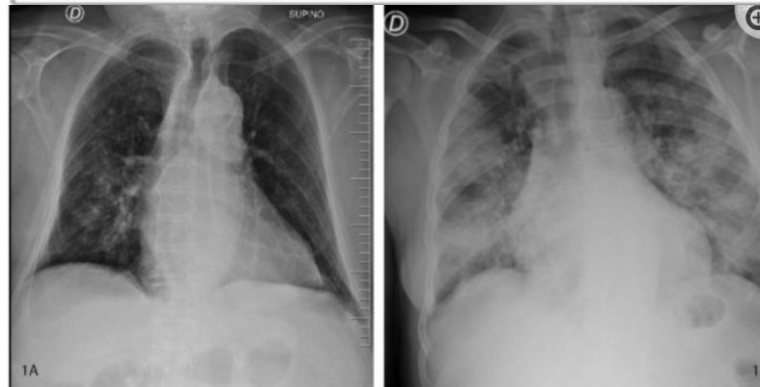

S. Teramoto, *et al.* J Am Geriatr Soc, 56 (2008).

Okužbe spodnjih dihal

Gripa, RSV,
pljučnica

ASPIRATION PNEUMONIA

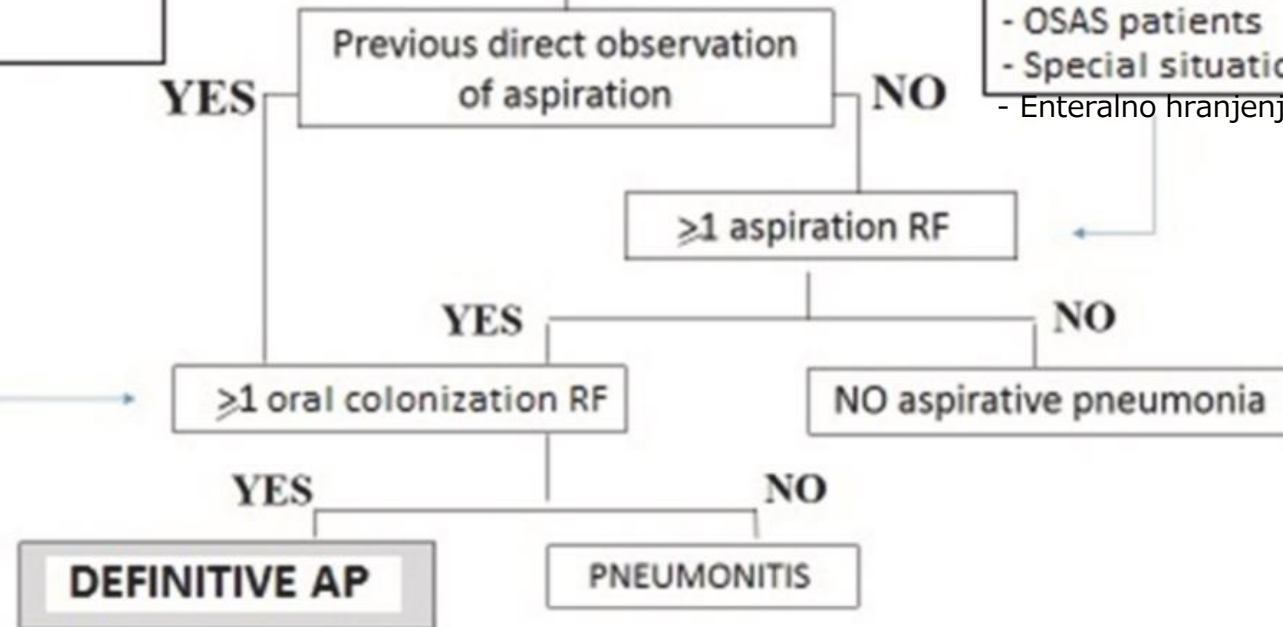
ORAL COLONIZATION RISK FACTORS

- Old age
- Malnutrition
- Tobacco smoking
- Poor oral hygiene
- Antimicrobial use prior 90 days
- Dry mouth
- Special situations

ASPIRATION RISK FACTORS

- Frail patients
- Gastroesophageal disorders
- Stroke
- Neurological disorders
- Altered mental status
- Medication
- OSAS patients
- Special situation

- Enteralno hranjenje

Aspiracijska pljučnica- terapija

POVZOČITELJI

S. aureus,
Klebsiella spp.,
Escherichia coli,
S. pneumoniae

ANAEROBI?

ANTIBIOTIK (amoksi+kl.kislina/ampi+sulbactam)
+
ODPRAVLJANJE DISFAGIJE

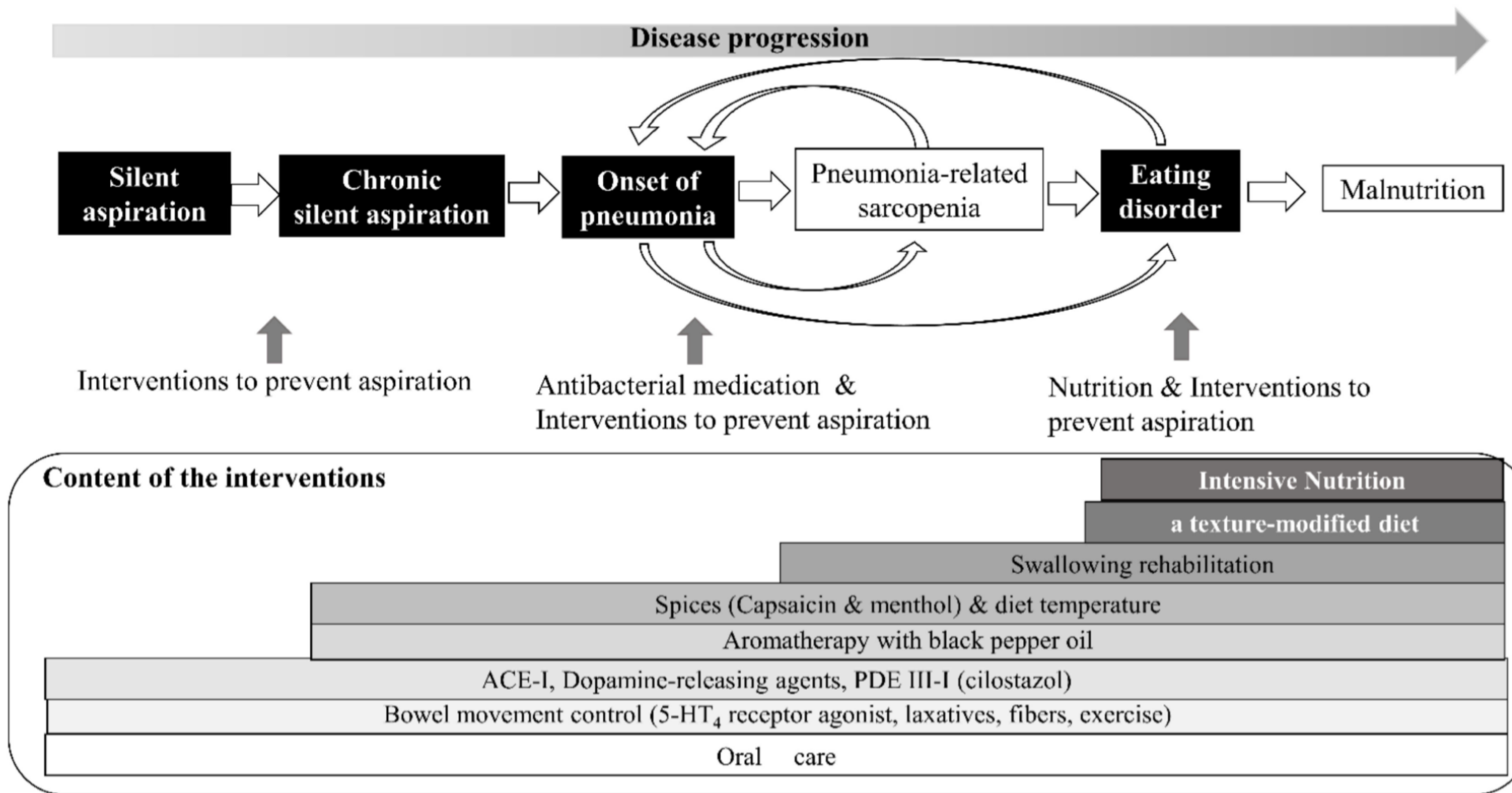
Prizadetost bolnika

Mesto nastanka okužbe (doma, DSO, bolnišnica)

Podatki o kolonizaciji, predhodni antb terapiji

Ustni status

Opredelitev disfagije

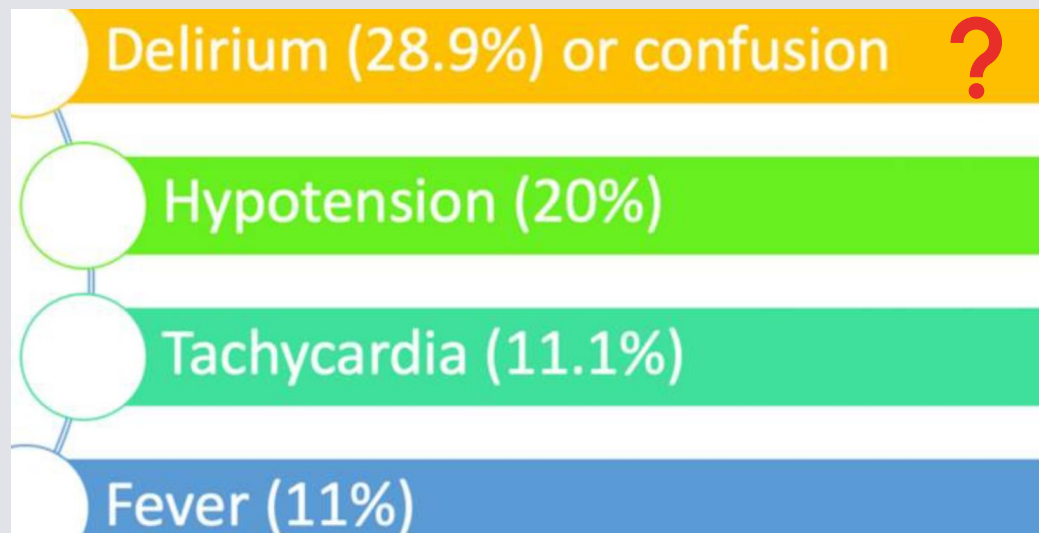

Figure 3. Disease time-axis and comprehensive approaches.

ASIMPTOMATSKA BAKTERIURIJA (%)

Older adults in long-term care facilities

Women	25 to 50
Men	15 to 50

POVZROČITELJI

Escherichia coli

Klebsiella pneumoniae,

Proteus mirabilis,

Enterococcus faecalis,

Pseudomonas aeruginosa

Okužba sečil

Od asimptomatske
bakteriurije do urosepse

V. In an Older, Functionally or Cognitively Impaired Patient, Which Nonlocalizing Symptoms Distinguish ASB From Symptomatic UTI?

Recommendations

1. In older patients with functional and/or cognitive impairment with bacteriuria and delirium (acute mental status change, confusion) and without local genitourinary symptoms or other systemic signs of infection (eg, fever or hemodynamic instability), we recommend assessment for other causes and careful observation rather than antimicrobial treatment (*strong recommendation, low-quality evidence*).
2. In older patients with functional and/or cognitive impairment with bacteriuria and without local genitourinary symptoms or other systemic signs of infection (fever, hemodynamic instability) who experience a fall, we recommend assessment for other causes and careful observation rather than antimicrobial treatment of bacteriuria (*strong recommendation, very low-quality evidence*). **Values and preferences:** This recommendation places a high value on avoiding adverse outcomes of antimicrobial therapy such as CDI, increased antimicrobial resistance, or adverse drug effects, in the absence of evidence that such treatment is beneficial for this vulnerable population. **Remarks:** For the bacteriuric patient with fever and other systemic signs potentially consistent with a severe infection (sepsis) and without a localizing source, broad-spectrum antimicrobial therapy directed against urinary and nonurinary sources should be initiated.

ATIPIČNA KLINIČNA SLIKA

- Odsotnost sistemskih znakov
- Odsotnost klasičnih lokalnih znakov
- Spremenjena rutina, zmedenost

POVZOČITELJI
MRSA
P. aeruginosa

POGOSTJŠE ENTITETE

- Preležanine
- Diabetično stopalo
- Pasovec

Okužbe kože in mehkih tkiv

AKUTNI GASTROENTERITIS

- 3 ali več tekočih odvajanj blata, brez predhodnega jemanja odvajal
- Norovirusi so najpogostejši povzročitelji
- Klinično težko razlikovati med virusno in bakterijsko okužbo

CD KOLITIS

- Pravilna uporaba antibiotikov

Tabela 1. Incidenčna stopnja prijavljenih primerov norovirusnih okužb/100.000 prebivalcev po starosti, Slovenija, 1. 1. 2023 – 31. 12. 2023

Starost	<1	1-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Skupaj
Inc.stopnja/ 100.000	352,6	349,0	101,5	47,7	40,3	25,2	24,6	27,6	37,2	256,7	75,1

Tabela 2: Incidenčna stopnja prijavljenih primerov salmoneloz/100.000 prebivalcev po starosti, Slovenija, 1. 1. 2023 – 31. 12. 2023

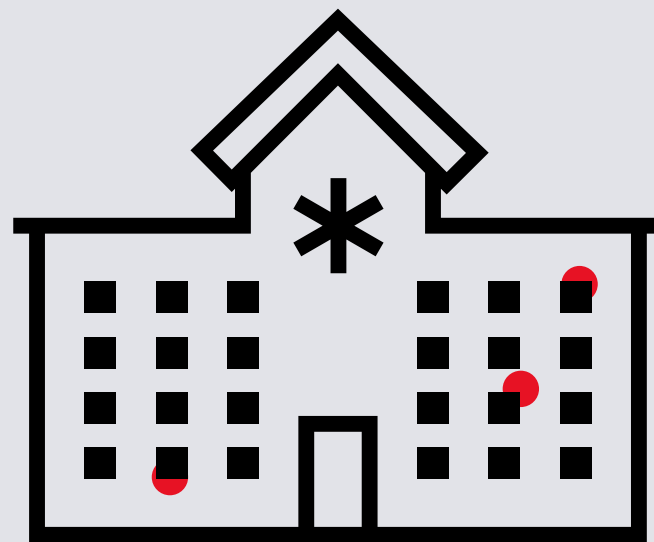
Starost	<1	1-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Skupaj
Inc.stopnja/ 100.000	51,2	63,9	23,0	15,9	4,6	5,6	5,6	6,1	10,6	15,1	12,4

Okužbe prebavil

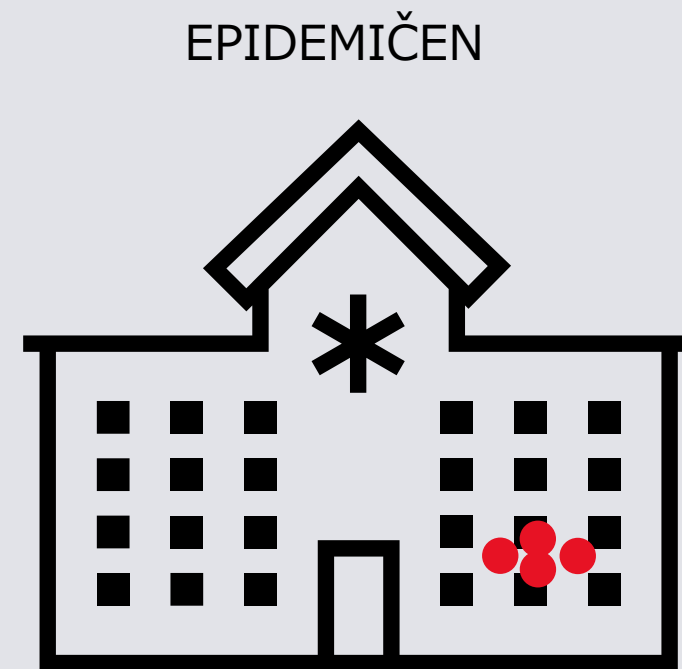
Od virusnih enteritisov do CD

DSO- dom?

Standardni (higienski) ukrepi

ENDEMIČEN

EPIDEMIČEN

Okužbe- vedno antibiotik?

- SPLOŠNO: ponavljajoče se ali težko obvladljive okužbe, stalno izgubljanje telesne teže brez jasnega razloga, nezmožnost ali oteženo požiranje (verjetnost aspiracije, nezadosten vnos hranil), širjenje razjed zaradi pritiska, kljub dobri negi, zmedenost ali kognitivni upad pri bolnikih, ki niso dementni.
- Kompleksnost simptomov
- Telesni znaki
- Laboratorijske vrednosti
- Funkcijski status: pešanje v vseh lestvicah ocenjevanja statusa ECOG, KPS (Karnovsky performance status), PPs (palliative care performance status)
- SPICT kriteriji

Preventivni ukrepi

- Dejavniki varovanja (ohranjanje aktivnosti, prehrambeni status, cepljenje..)
- Dejavniki ustanove (kadrovska zasedba, infrastruktura..)
- Procesni dejavniki za zagotavljanje zdravstvenih storitev (diagnostika, izobraževanje zaposlenih..)

HVALA za pozornost